

In memoriam**Zemřel docent
Karel Hlavoň**

Dne 30. července 2009 zemřel po delší nemoci PhDr. Karel Hlavoň, CSc., emeritní docent katedry filozofie FF MU. Narodil se 21. ledna 1930 v Brněnských Ivanovicích. Po absolvování studia filozofie a historie v roce 1954 působil na Katedře filozofie FF, od roku 1957 jako odborný asistent, od roku 1980 jako docent (habilitoval se prací *Mravní krize křesťanství a její odraz v teologii šedesátých let*). V roce 1967 obhájil na Karlově univerzitě kandidátskou dizertaci *Příspěvky k problémům etiky*. Přednášel úvod do filozofie, kapitoly z dějin filozofie (zvláště novověké německé) a etiku; tu v letech 1996-2001 přednášel ještě externě po odchodu do důchodu. V těchto oblastech nacházel i témata své vědecké práce. Nejčastěji psal o etice a jejích dějinách. Etiku vymezoval jako disciplínu zkoumající jevy a procesy označované jako morálka a mravnost. Od dějin etiky očekával zjištění, na jakých filozofických základech (pojetí světa, člověka, společnosti, poznání) bylo to či ono etické zdůvodnění morálky založeno, v čem spočívala jeho přesvědčivost, popřípadě v čem se ukázala jeho nedostatečnost. Svým posluchačům zdůrazňoval, že je-li morálka složitý komplexní útvar zahrnující škálu onticky různorodých jevů a mnohostranně začleněný do života společnosti, je třeba etiku chápat interdisciplinárně, překonávat v ní tendence k redukcionismu. V monografii *Náboženství a morálka* hájil nejen tezi, že morálku nelze ztotožňovat s náboženstvím, ale že jim není ani absolutně podmíněná. Své koncepty etiky, morálky a mravnosti (a tzv. mravouky) vyloužil v Kapitolách z dějin etických teorií (světových i českých) a v řadě statí sborníkových (např. SPFFBU, *Diskutujeme o morálce dneška*, Bratislavské přednášky) a časopiseckých (*Filozofický časopis*, *Sociologický časopis* aj.).

V druhé polovině 80. let jako externí člen Ústavu pro výzkum společenského vědomí přispěl k ustavení prvního specializovaného pracoviště etiky v republice, vydavatele *Etiky*, prvního našeho etického časopisu. Jeho záliba v překládání filozofických textů vyústila vydáním knih R. Spaemanna *Základní mravní pojmy a postoje* (1995), O. Weinbergera *Alternativní teorie jednání* (1997), N. Hartmanna: *Struktura etického fenoménu* (2002). I tuto jeho činnost mu v posledních letech života znemožnilo těžké oční onemocnění. Docent Hlavoň významně přispěl k tomu, že Katedra filozofie (svého času zvaná „Katedra dějin filozofie a logiky“) se vždy, za všech okolností, snažila pěstovat u svých posluchačů osobní vztah k filozofii prostřednictvím solidních znalostí o jejích dějinách, problematice, metodách filozofického myšlení, o jejím poslání. Svou klidnou povahou, ohleduplností a solidností pomáhal na katedře vytvářet přátelskou a dělnou atmosféru.

J. GABRIEL